

NYT KRUS PÅ SMUKFEST

Denne rapport redegør for beslutningen, implementering, kendskabsopbygning og resultatet i forbindelse med indføringen af det nye cirkulære krus på Smukfest 2024.



Det cirkulære krus på Smukfest

Det cirkulære krus er et engangskrus, der i modsætning til andre engangskrus kan genanvendes i produktionen af fødevarer-emballage. Dermed også produktionen af nye plastkrus. På den måde skabes et cirkulært loop, hvor krus bliver til krus.

Vores ambitiøse målsætning i 2024 var at indsamle 75% af krusene efter brug. Alt data, vi havde adgang til, viste nemlig, at vi med den genanvendelsesprocent ville have den mindst CO2-belastende løsning, der er mulig hos os på nuværende tidspunkt.

Kruset er primært produceret i rPET plast, hvilket betyder genanvendt PET-plast. Det er udviklet i et samarbejde mellem Royal Unibrew, plastvirksomheden Færch og Dansk Retursystem.

Fakta - Smukfest 2024

Antal:

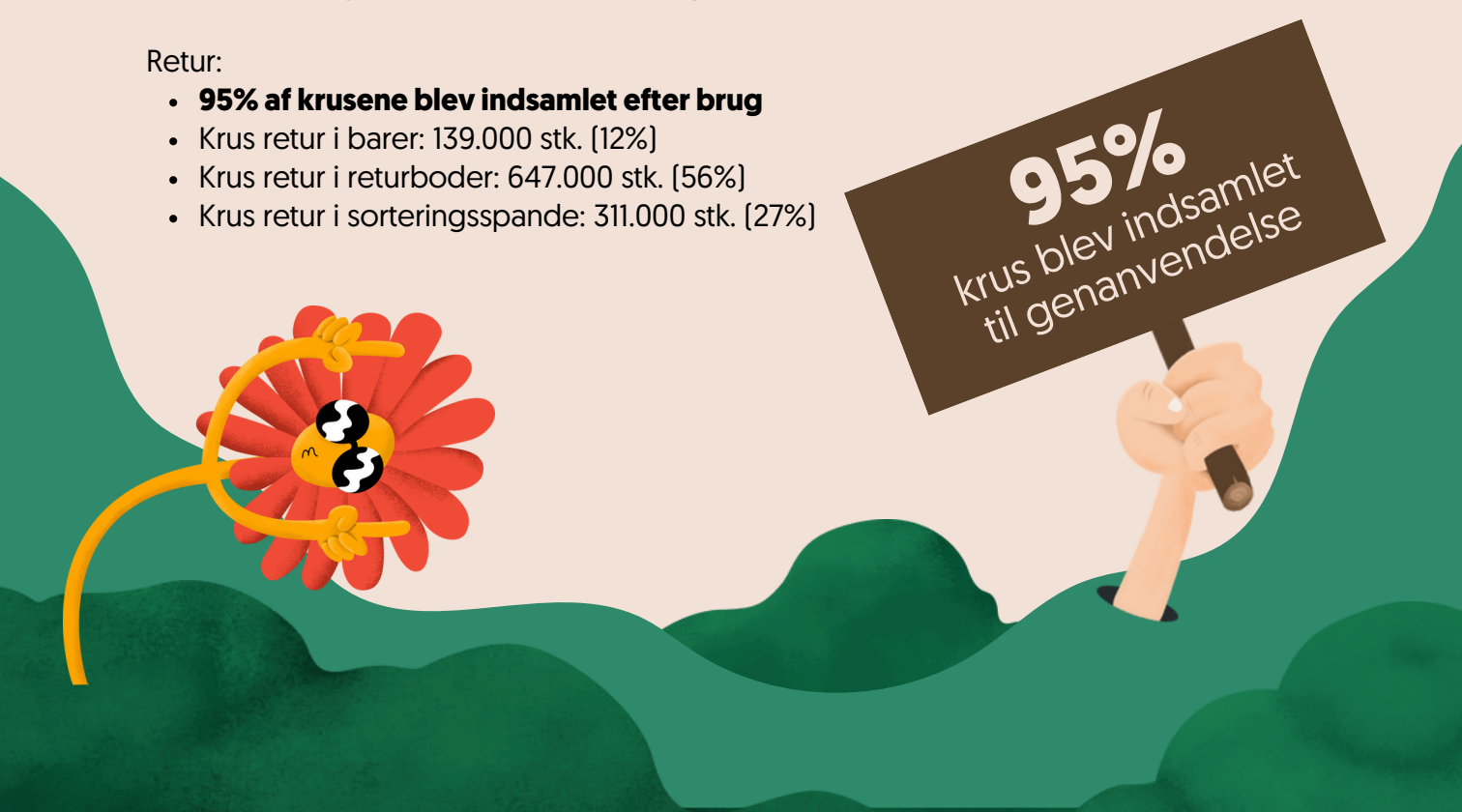
- **Vi brugte: 1.154.800 krus i alt.**
- Vi brugte: 694.000 drinkskrus.
- Vi brugte: 460.800 ølkrus.

Vægt:

- **Samlet vægt på øl- og drinkskrus: 12,24 tons.**
- Samlet vægt på drinkskrus: 6,94 tons. [10 gram pr. stk.].
- Samlet vægt på ølkrus: 5,3 tons. [11,5 gram pr. stk.].

Retur:

- **95% af krusene blev indsamlet efter brug**
- Krus retur i barer: 139.000 stk. [12%]
- Krus retur i returboder: 647.000 stk. [56%]
- Krus retur i sorteringsspande: 311.000 stk. [27%]



95%
krus blev indsamlet
til genanvendelse

The illustration at the bottom of the page features a stylized landscape with green hills. On the left, a red flower with a yellow center contains a black and white recycling symbol, with a yellow loop around it. On the right, a hand emerges from a green mound, holding a brown sign that reads '95% krus blev indsamlet til genanvendelse'.

2024 vs. 2023

- I 2024 blev vores krus produceret af 87% genanvendt plast og 13% ny plast. I 2023 var krusene produceret af 100% ny plast.
- I 2024 indsamlede vi 95% af krusene efter brug. De genanvendes til nye krus. I 2023 indsamlede vi 30% engangsplastkrus efter brug, de blev genanvendt til plantekrækker.
- I 2024 var festivalpladsen ren og ryddelig, selv ud på de sene nattetimer. I 2023 var dette ikke tilfældet.
- I 2024 brugte vi ca. 245.000 færre krus end i 2023 - svarende til en besparelse på 1,26 tons plast. Da salget i barerne ikke er faldet må vi antage, at vores gæster har været bedre til at genbruge deres krus f.eks. ved køb af kander med øl.





Beslutningen

Vi har i flere år undersøgt markedet for en mere miljøvenlig løsning med krus, lyttet til erfaringer fra branchen, sammenholdt data på forskellige typer krus og selvfølgelig søgt den løsning, der vil være mest bæredygtig og hensigtsmæssig for os.

Der findes formentlig ikke én rigtig løsning, der passer til alle. Det har derfor været vigtigt for os, at finde den rigtige model i vores aktuelle situation. En løsning, der tager højde for de praktiske og logistiske forudsætninger, der er, når man holder festival i en skov. Vi har begrænset plads bag vores godt 60 barer. Det betyder, at der er begrænset plads til opbevaring af hhv. rene og brugte krus. Flere steder er det heller ikke muligt at tilgå barerne med nye forsyninger krus, samt afhentning af brugte krus på spidsbelastede tidspunkter.

Bl.a. derfor har vi **ikke**, som mange andre festivaler, kastet os over de vaskbare krus. Den løsning vil kræve en stor logistisk omlægning af vores festivalplads. Et eventuelt tilvalg af denne løsning ville derfor kræve en vis sikkerhed for det forventede miljømæssige resultat.

I beslutningsprocessen har vi taget udgangspunkt i LCA analyser og miljøvurderinger af hhv. vaskbare-, engangs- og cirkulære krus. På den baggrund, og med udgangspunkt i vores særlige logistik, er vi landet på det nye cirkulære krus. En løsning, der har vist sig at være den rigtige for os på nuværende tidspunkt - med de mange initiativer, der er iværksat for at understøtte denne løsning.

Kilder:

- LCA Report: "Single Use vs. Reusable Festival Cups". Af FORCE Technology I Juni 2024.
- "LCA-screening af engangsbægre vs. Flere gangsbægre", af FORCE Technology marts 2023.
- "Miljøvurdering af et cirkulært loop for engangskrus af PET", af DTU september 2023.



En fælles indsats

En afgørende faktor for at vi lykkedes er, at vores frivillige ledere sad med om bordet, da løsningerne blev udtænkt. Smukfest er en kompleks størrelse med mange tandhjul, der skal spille sammen. Det er de frivillige ledere, der kender virkeligheden derude på hver deres område. Tidligt i processen etablerede vi derfor en arbejdsgruppe med både ansatte og frivillige ledere fra bl.a. barer, returboder, skraldehold og affaldssortering. Gruppen adresserede udfordringer og bekymringer med henblik på, at vi i fællesskab kunne finde de rigtige løsninger og udviklede konceptet. Indsatsen blev på den måde en fælles mission for både ansatte og frivillige på Smukfest.

Et eksempel på en af de udfordringer, arbejdsgruppen arbejdede med var, hvordan barpersonalet skulle tage imod brugte krus. Udfordringen handlede om en potentiel smitterisiko, hvis barpersonalet på skift skulle røre ved beskidte krus og rene krus i en udskænkningssituation. Til et seminar for vores barpersonale kom en deltager med idéen om at modtage krus i en kande. Barpersonalet kunne således række en kande frem, hvori gæsten afleverede de brugte krus. På den måde undgik barpersonalet at røre ved krusene. Samtidig sikrede løsningen, at krus blev stablet, så de fyldte mindst muligt i bagområderne.

Kommunikationen til vores medhjælpere generelt har handlet om at klæde folk på til at være de bedst mulige ambassadører for kruset. Via e-læring og nyhedsbreve er information om det nye krus blevet delt bredt.

Lysinstallationen produceret af krus på Ambassaden (festivalens museum, hvor gæster kan høre mere om hele det maskineri der rækker ud over festen i skoven), er et godt eksempel på, hvordan frivillige har taget del i informationsarbejdet omkring det nye krus.





Løsningen

For at kruset kan betegnes som cirkulært, er det afgørende, at det indsamles efter brug - og ikke havner i restaffald. Til formålet iværksatte vi en række indsatser: grøn afgift, byt-til-nyt i baren, øget returbeløb i returboder, nye sorteringsspande og ekstra bemanning på affaldssortering.

Byt-til-nyt

Vi indførte en grøn afgift på krusene, samt byt-til-nyt i alle barer. Konkret betød det, at et nyt krus kostede 5 kr. i baren. Et brugt krus kunne gratis ombyttes til et nyt krus. Et krus kunne IKKE omsættes til drikkevarer eller kontanter i baren. Det er der to primære årsager til:

- Vi afholder en fest i en skov, hvor alle kvadratmeter skal bruges optimalt. Vores barer er derfor primært indrettet med henblik på at servicere en masse dejlige gæster. Skulle vores barer geares til at modtage et stort antal krus, ville det "stjæle" plads fra gæsteområdet og dermed gå ud over gæsteoplevelsen.
- Vi er en kontantløs festival, der ikke ønsker at indføre "kontanter" igen i form af værdifulde krus, der kan lede gæster eller pantsamlere til anmassende adfærd.

Returboder

Vores returboder er indrettet til at tage imod brugte krus, kander, dåser og andet pant. I returboderne kunne de flittige pantsamlere i år få 1 kr. pr. krus. Tidligere år har et krus udløst 16 øre. Den nye prissætning har handlet om at finde et niveau, der gør indsamling af krus attraktivt for pantsamlere og samtidig sikre, at det ikke går ud over festivaloplevelsen. Bliver returprisen for høj i returboderne, kan en mulig afledt effekt være, at eksempelvis pantsamlere ville blive anmassende i deres indsamling af krus.





500 nye sorterings- spande gjorde sig bemærket i bøgeskoven

Som en del af den samlede løsning valgte vi at opgradere mængden og designet af vores affaldsspande. I samarbejde med Johs. Sørensen fik vi lavet en løsning med 500 nye skraldespande og dertil hørende 500 nye affaldssorteringstoppe. Designet på både top og spand blev udviklet af Smukfests egen grafiker, der ligeledes har udviklet det grafiske univers omkring kruset.

De nye sorteringsspande gjorde sig bemærkede på festivalpladsen. Altid strategisk placeret lige ved siden af en affaldsspand til restaffald.

Affaldssortering

Vores nye sorteringsspande kunne udover krus også bruges til flasker, dåser og shotsrør. At vi kan samle de fire elementer i samme sorteringsspand skyldes, at vi på Smukfest har vores egen ressourceplads, hvor gode frivillige medhjælpere eftersorterer indholdet af spandene. På den måde sikrer vi, at rene fraktioner af krus, dåser, flasker og shotsrør kan køres til de enkelte behandlingssteder, der sikrer genanvendelse.



Kommunikation

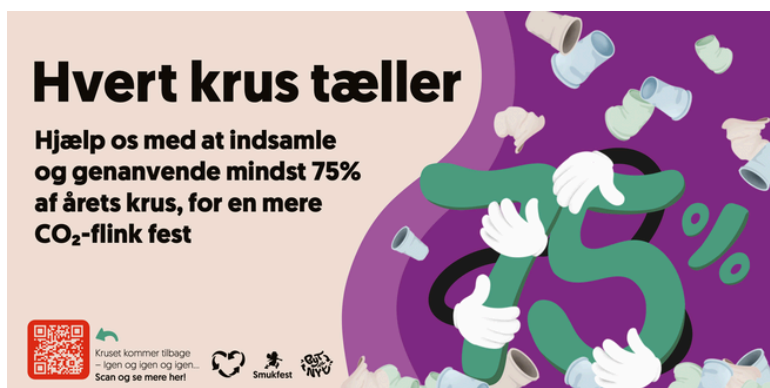
Kommunikationen rettet mod gæsterne var et stort og helt afgørende indsatsområde. Både for at sikre flest muligt indsamlede krus, men også for at skabe den bedste gæsteoplevelse - via kendskab til koncept, procedure og afgift på det nye krus.

Vores kampagne rettet mod gæsterne bestod bl.a. af:

- Animationsfilm, der kørte på storskærme mellem koncerterne
- Skilte og klistermærker i barer og returboder
- Forklæder til medhjælpere i returboder
- Information på sorteringsspande
- Fortællinger på sociale medier
- Levende sorteringsspande
- Hegnsbannere

På alle elementer var en tydelig QR-kode, der ledte til mere information om det nye krus, samt en FAQ med svar på alle de relevante spørgsmål, vi på forhånd forestillede os, at vores gæster kunne have.

Vores barpersonale var ligeledes klædt godt på, til at kunne svare på gæsternes spørgsmål. Dette via e-læring, informationsmateriale og opstartsmøder med deres formænd.



ER DU
FÆRDIG?

Det er jeg ikk'



ER DU
FÆRDIG?

Det er jeg ikk'



Har du dr
Byt til m
- eller p

Vi vil in
årets k
for en m

Scan QR koden



Fælles ansvar og videndeling

Denne rapport er et udtryk for, at vi hos Smukfest ønsker transparens, åbenhed og fælles ansvar. Rapporten indeholder hovedpunkterne fra vores arbejde med implementering af det nye krus. Vi deler gerne yderligere erfaringer med kruset, indsamling og alt det arbejde der ligger i at komme derhen.

For mere information kontakt:

Cathrine Bianca Christensen,
Bæredygtighedskoordinator på Smukfest
cathrine@smukfest.dk

